

Муниципальное автономное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад №346 комбинированного вида
с татарским языком воспитания и обучения»
Ново-Савиновского района г.Казани

Принято

решением Педагогического совета
МАДОУ «Детский сад № 346»
протокол № 1 от 26.08.2022г

Председатель Бадуртдинова Г.Р.

Утверждаю

Заведующий МАДОУ «Детский сад № 346»
Хафизова Е.В.

Введено в действие приказом

№ 70 - Д от 01.09.2022

**Рабочая программа
воспитателя по обучению татарского (родного) языка
Хасановой Г.К.**

1

1

на 2022-2023 учебный год

ЭЧТӘЛЕК

I НЧЕ БҮЛЕК. Максатчанлык		
1.1	Аңлатма язуы.	4
1.2	Программаның максаты һәм бурычлары	5-7
1.3	Мәктәпкәчә белем бирү принциплары	7
1.4	Балаларның яшь үзенчәлекләре	Эш программасына кушымта №1
1.5	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр	8-17
1.6	Балаларның милләте турында белешмә	Эш программасына кушымта №2
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлек бүлеге		
2.1	Татар телен өйрәнүдә кулланыла торган чаралар	18
2.2	Комплекслы тематик план 1 кечкенәләр төркеме	18-21
2.3	Комплекслы тематик план 2 кечкенәләр төркеме	21-24
2.4	Комплекслы тематик план Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)	25-32
2.5	Комплекслы тематик план Зурлар төркеме (5-6 яшь)	32-41
2.6	Комплекслы тематик план Зурлар логопед төркеме (5-6 яшь)	41-45

2.7	Комплекслы тематик план Мәктәпкә эзерлек логопед төркеме (6-7 яшь)	45-54
2.8	Комплекслы тематик план Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)	54-59
2.9	Эш төрләре һәм формалары	59
2.10	Инновацион эш	59-60
2.11	Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү	60-68
2.12	Ата- аналар белән эш	68 Эш программасына кушымта.№3
2.13	Педагогик коллектив белән эш	69 Эш программасына кушымта.№4
2.14	Мәктәп белән бәйләнеш	69 Эш программасына кушымта.№5
2.15	Жәмгыять белән үзара бәйләнеш	69
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру бүлеге		
3.1	Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган эш материаллары	70
3.2	Материаль - техник яктан тәэмин ителеш.	70-77
3.3	Оештырылган белем бирү эшчәнлегенең вакыт бүленеше	77 Эш программасына кушымта.№6
3.4	Циклограмма	77 Эш программасына кушымта.№7
3.5	Индивидуаль эш	77 Эш программасына кушымта.№8
3.6	Милли бәйрәмнәр һәм чаралар	77 Эш программасына

		кушымта№9
3.7	Әдәбият	77

I. МАКСАТЧАНЛЫК БҮЛЕГЕ

1.1 Аңлатма язуы

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын татар теленә, татар балаларын ана теленә өйрәтү программасы.

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – Эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшергә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеше өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора. Эш программасы Федераль дәүләт белем стандартына (ФГОС) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижеләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мэгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив -хокукый актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

4

Федераль жирлегендә:

- 29.12.2012елдан № 273-ФЗ « Россия Федерациясенен белем бирү турында» Федераль законы;
- Мәктәпкәчә мэгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мэгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);
- Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2020 елның 27 октябрендәге 32 номерлы карары белән Санитария-эпидемиология кагыйдәләрен һәм нормаларын раслау турында 2.3/2.4.3590-20 "халыкның жәмәгәт туклануын оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр";
- СанПиН 1.2.3685-21»кеше өчен яшәү тирәлеге факторларының иминлеген һәм (яки) зыянсызлыгын тәмин итүгә гигиена нормативлары һәм таләпләр";
- 2.4.3648-20 балалар һәм яшьләренә тәрбияләү, уку, ял итү һәм сәламәтләндерү оешмаларына карата санитар-эпидемиологик таләпләр»

- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боекы);

Төбәк жирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;
- Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы;

Мәктәпкәчә белем учреждениесе жирлегендә:

- АМБМУ «346 нчы балалар бакчасы» Уставы;
- АМБМУ «346 нчы балалар бакчасы» ның төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе;
Эш программасы өч бүлектән (максат, эчтәлек, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тотта.

I НЧЕ БҮЛЕК.

1.2 Программаның максаты һәм бурычлары

Максат: Уен – ситуацияләр, информация – коммуникатив технологияләр, күргәзмәлек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Бурычлары: 1. Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнән баету, сүз һәм сүзтәзмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка керту.

2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектәргә, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зифен сәләтләрен үстерү.

4. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер – беренне тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

5. Милли мәданиятебез, Татарстанда яшәче төрле милләт халыклары турында балаларның белемнән арттыру, дуслык һәм туганлык хисләре тәрбияләү.

Темалар бер-берсенә бәйләнешле итеп, балаларның яшь үзгәрешләренә искә алып сайланды. Белем бирү эшчәнлекләренә темасы катлауландырылып, кабатлана бара, алар баланың сөйләм телен камилләштерү максатын күздә тотып төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү оештырылган белем бирү эшчәнлекләренә һәм 3-7 яшьлек татар телле балаларның ана теленә өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни

тикшеренүлەرгә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән. Белем бирү программасында Татарстан республикасының милли төбәк компонентын, яқындагы социумны, социаль-экономик шартларын, климат үзенчәлекләрен исәпкә алып, белем бирү процессында катнашучылар тарафыннан формалашкан, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү эчтәлегә чагылган.

Татар теленә өйрәтү программасы өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

- Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.
2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зифен үстерү.
3. Бер – беренче тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

- Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.
3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтәзмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка кергү.

- Бурычлар: 1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтәлегә.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностика материаллар.

Туган телгә өйрәтү программасы (2 – 7 яшь)

Максат: Балаларга туган телне өйрәтү, сөйләм үстерү, әдәби телдә сөйләшү күнекмәләре булдыру.

Бурычлар: 1. Балаларны ана телендә дәрәс һәм яхшы итеп сөйләшергә өйрәтү.

2. Тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәжәләрен формалаштыру.

3. Бәйләнешле сөйләм үстерү.

4. Тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау (тоемлау) сәләте булдыру.

Программаның белем бирү өлкәләре:

1. **Физик үсеш** – физкультура, сәламәтләндерү эшләре: ял минутлары, хәрәкәтле уеннар, эшчәнлекне сәламәтләндекне саклауга якин килеп оештыру (эшчәнлекнең барышының төрлелеге).

2. **Социаль коммуникатив үсеш** – балаларны әйләнә – тирә мөхит белән таныштыру (үзе, гаиләсе, бакча, шәһәре, республика, төрле милләتلәр, һөнәр ияләре, балалар язучылары), сюжетлы – рольле уеннар.

3. **Танып – белү үсеше** - балаларның ел фасыллары, табигать күренешләре турында белемнәрен киңәйтү, тасфирлау хикияләре төзәргә өйрәтү, дидактик уеннар.

4. **Сөйләм үстерү үсеше** – сүзле уеннар, дидактик уеннар, сүзлек өстендә эш, өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшен белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү; программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбияченең сорауларына җавап бирү һәм сораулар куя белү; үстерешле диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу; терек схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә кора белү.

5. **Нәфис – нәфасәти үсеш** – җырлы – биюле уеннар, халык бәйрәмнәре, әкиятләрен сәхнәләштерү, халык аваз ижатын өйрәтү.

1.3 Мәктәпкәчә белем бирү принциплары

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәләлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенә төп чарасы булып торган уен аша үткөрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенә шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенә дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзгәрешләрен исәпкә алу.

Милли региональ компонент куллану принцибы.

1.4. Балаларның яшь үзгәрешләре

(Эш программасына кушымта №1)

1.5. Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары

- 1.Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң яқын кешеләре, уенчықлар, ашамлыклар хисабына сүз байлығын арттыру.
- 2.Өлкәннәр кушқан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү.
- 3.Тәрбияче әйткән сүзләренә, қысқа фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
- 4.Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, саубуллаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү.
- 5.Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән жавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлегә

Лексик минимум – яқынча 62 сүз.

“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчықлар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлығын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзлөштөрүлөрөнө ирешү өчөн эйбер исемнөрөнөң мәгънәсен аңлату һәм аларны дәрәс әйтү күнегүләре эшләү. Ин якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, пәси куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ипи, сәт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләргә аерым, күмәк, тәрбиячә ярдәмдә кабатлы белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-Бу кем? – Бу әти.

Бу нәрсә? – Бу туп.

Нинди? сорауын аңларга, дәрәс җавап бирергә өйрәтү.

-Туп нинди? – Кечкенә.

-Машина нинди? – Матур.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбиячә әйткән сүзләргә, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*).

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбиячә әйткән билгә буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемнә дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләргә дәрәс, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәргә ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә (*әйе, юк*) дәрәс кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирүнең үзлөштөрүеннән көтелгән нәтиҗәләр.

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап, үти белә.

Тәрбиячә әйткән сүзләргә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.

Үз исемнә дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.
Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.
Татар телендә сөйләшү теләге бар.
Әйбер исемнәренен мәгънәсен аңлый һәм аларны дәрәҗәдә әйтә белә.
Гаилә, уенчылар, ашамлыктар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.
Өйрәнгән сүзләргә аерым, күмәк, тәрбиячә ярдәмдә кабатлы белә.
Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.
Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлай һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.
Тәрбиячә әйткән сүзләргә, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап үти.
Тәрбиячә әйткән билгә буенча предметны таба, күрсәтә белә.
Үз исемен дәрәҗәдә әйтә, исәнләшә, сабуллаша белә, сүзләргә дәрәҗәдә, урынлы куллана.
Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә дәрәҗәдә кулланына белә.
Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы куллана.
Кечкенә күләмдә шигырьләр, җырлар белә.

Туган телдә сөйләм үстерү - 3-5 яшь.

Белем бирү эшчәнлегенен бурычлары. Балаларны ана телендә дәрәҗәдә һәм яхшы итеп сөйләшәргә өйрәтү, тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеш дәрәҗәләрен формалаштыру, бәйләнешле сөйләм үстерү, тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау (тоемлау) сәләте булдыру. Эшчәнлек төрләрендә сөйләм үсешенен сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеш өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык иҗаты белән таныштыру бурычлары хәл ителә.

Татар балаларына “Туган телдә сөйләшәбез” УМК(II вар.)

кулланып, белем бирүдән көтелгән нәтиҗәләр.

(1 кечкенәләр төркеме).

- 1.Сүз байлыгы: - Бу кем?Бу нәрсә? сорауына җавап бирү
- 2.Сөйләмнең грамматик ягы:
 - 1) биремне үтәү
 - 2) нинди? сорауына җавап бирү
3. Уеннарда катнашу
4. Аваз культурасы:-Ул ничек кычкыра?
5. Бәйләнешле сөйләм: - Үзең турында сөйләү.
6. Рәсем буенча әңгәмә(сорау-җавап)

**Татар балаларына “Туган телдә сөйләшәбез” УМК(II вар.)
кулланып, белем бирүдән көтелгән нәтижәләр.
(2 кечкенәләр төркеме).**

- 1.Сүз байлыгы: - Бу кем?Бу нәрсә? сорагына җавап бирү
- 2.Сөйләмнең грамматик ягы:
 - 1) нишли? Нинди? сорагына җавап бирү
3. Уеннарда катнашу
4. Аваз культурасы:-Минем кебек әйт
5. Бәйләнешле сөйләм: - Үзең турында сөйләү.Син кем?
6. Рәсем буенча әңгәмә(сорау-җавап)

**Татар балаларына “Туган телдә сөйләшәбез” УМК(II вар.)
кулланып, белем бирүдән көтелгән нәтижәләр.
(уртанчылар төркеме).**

- 1.Сүз байлыгы: - Ягымлы сүзләр куллану.
 - Боерыкны куллана белү
2. Бәйләнешле сөйләм: - Үзең турында сөйләү.
 - Нинди? Нишли?сорагына җавап бирү.
 - Уенчыклар санау (ничә?)
 - Аралаша белү (диалог).
3. Иллюстрациягә карап әсәрнең исеме атау.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белү.

Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белү.

Сүз байлыгы үстерү.

Сорауларны аңлап, җавап бирә алу.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешелергә тиеш нәтижәләр.

Предметларның исеме, мөһим детальләрен, өлешләрен дөрес атый һәм күрсәтә, гомумиләштерүче сүзләрен дөрес билгели. Тәүлек өлешләрен аера һәм дөрес атый. Тәрбияченең сорауларына җавап биргәндә жөмлөләрне грамматик

яктан дәрес төзү. Бала гади (кем? нәрсә?) һәм катлаулы (кемгә? нинди? кайчан? кайда? кая?) сорауларга җавап бирә. Үзенәң инициативасы яки тәрбияченәң үтенече буенча картинада сурәтләнгәнне сөйли ала. Әкиятнең әчтәлеген сөйләгәндә эзлеклелекне саклап сәхнәләштерүдә теләп катнаша. Бала әкиятнең әчтәлеген мөстәкыйль сөйли ала. Тәрбияченәң сорауларына җавап биргәндә берлек һәм күплек сандагы исемнәрне, бәйлек сүзләрне (эченә, өстенә, астына, янына), кошлар һәм җәнлекләр, аларның балалары атамаларын сөйләмдә дәрес куллану, җөмлөләрне грамматик яктан дәрес төзү. Җөмлөләрнең иясе һәм хәбәре булу кирәк. Тәрбияченәң сорауларына теләп, ышанычлы итеп җавап бирү. Бала кирәкле авазны ишетә, кабатлый, аны мөстәкыйль рәвештә дәрес интонация белән әйтеп, авазны билгели алу. Бала үзенәң шәхси тәҗрибәсенә нигезләнеп 3-4 җөмләдән торган хикәя төзү.

Зурлар төркеме (5-6 яшь) “Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенәң бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары, ашамлыклар темасына кәргән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләренә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигураларне сөйләмдә аңлап дәрес куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенәң әчтәлеге

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сизез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорауларны аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрес җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл тәлинкә.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрне ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигыльләрне (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнән, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирүнең үзләштерүеннән көтелгән нәтижеләр.

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана.

Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап, дәрәс куллана.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорауны аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне аңлый, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнән, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижеләр:

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлай, куллана белү.

Сорауларны аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белү.

Сүз байлыгы үстерү

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алу.

Туган телдә сөйләм үстерү - 5-7 яшь.

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары.

1. Балаларны ана телендә дәрәс һәм яхшы итеп сөйләшергә өйрәтү.

2. Тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәжәләрен формалаштыру.

3. Бәйләнешле сөйләм үстерү.

4. Тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау (тоемлау) сәләте булдыру.

**Татар балаларына “Туган телдә сөйләшәбез” УМК(II вар.) кулланып,
белем бирүдән көтелгән нәтижәләр.
(зурлар төркеме).**

1. Сүз байлыгы: - Ягымлы сүзләр куллану.
 - Сүзләрне гомумиләштерү.
 - Капма-каршы сүзләр.
2. Бәйләнешле сөйләм: - Үзең турында сөйләү.
 - “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
 - Аралаша белү (диалог).
3. Фольклор (мәкаль, табышмак).

**Татар логопед төркемендә тәрбияләнүче татар балаларына “Туган телдә сөйләшәбез” УМК(II вар.) кулланып,
белем бирүдән көтелгән нәтижәләр. (зурлар төркеме).**

1. Сүз байлыгы: - Ягымлы сүзләр куллану.
 - Сүзләрне гомумиләштерү.
 - Капма-каршы сүзләр.
2. Бәйләнешле сөйләм: - Үзең турында сөйләү.
 - “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
 - Аралаша белү (диалог).
3. Фольклор (мәкаль, табышмак).

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешелергә тиеш нәтижәләр.

Әдәби әсәрне сәнгатьле итеп уку, кабатлап уку. Аңлашылмаган сүзләрне аңлату. Балалар тарафыннан әсәрнең эчтәлеген сөйләү (5-6 бала). Шигырьне сәнгатьле итеп уку. Балалар тарафыннан шигырьне яттан сөйләү (5-6 бала). Тасвирлау хикәяләре төзүдә ярдәм итү. Рәсем буенча хикәя төзеп сөйләүдә ярдәм. Рәсемдә кем нәрсә күрүе, һәрбер бала аерым-аерым әйтсә, тәрбияче схематик рәвештә балалар күргән һәм әйткән рәсемнәрне түгәрәккә алып тактага ясай. Балаларга эчтәлеге белән туры килгән ике рәсемне кушарга тәкъдим ителүе һәм ни өчен дигән сорауга тулы җөмлә белән җавап бирелүе сорала. Уй белән рәсем эченә керү, сорауга җавап бирү. Хикәя төзү.

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары

1. Ашамлыклар, кыргыз хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.
2. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
3. Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.
4. Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 60 сүз.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлайбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклай, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр-йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, биш, бишим, ак, кара, җырла-җырлайым, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирүнең үзләштерүеннән көтелгән нәтижәләр.

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик сөйләм күнекмәләре бар.

Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”,

“Дусларны сыйлайбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләрен бар. Яңа сүzlәр хисабына сүз байлыгы бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәжә җавап бирә белә.

Фигыльләрне урынлы куллана.

Җырлар, шигырьләр белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Бирелгән лексиканы диалогик сөйләмдә куллана алу.

“Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Нәрсә кирәк?”, “Нинди?”, “Ничә?”, “Нишли?”, “Син нишлисең?” “Кая барасың?” сорауларын мөстәкыйль рәвештә куя белү. Фигыльләрне урынлы куллана белү. Яңа сүzlәр хисабына сүз байлыгын үстерү.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның яшь үзенчәлекләре буенча сүзлек запасы күләме 167 сүз. Яңа УМК балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүzlәр исәбенә сөйләмнәрен баетырга, сүз һәм сүзтезмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертәргә ярдәм итә.

№ п/п	Яшь аралыгы	Актив (пассив) сүzlәр	Сүzlәр саны
1.	4-5 яшь	<p>Актив сүzlәр: әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш. (49 сүз)</p> <p>Пассив сүzlәр: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)</p>	62 сүз
2.	5-6 яшь	<p>Актив сүzlәр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык,</p>	45 сүз

		карават, яратам, бар (38 сүз) Пассив сүзләр: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз)	
3.	6-7 яшь	Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыым, укыйм, дәфтәр (58 сүз) Пассив сүзләр: нәрсә яратасың? (2 сүз)	60 сүз

Бүгенче көндә балаларны татар теленә өйрәткәндә эш дәфтәрләре, аудиоматериаллар, анимацион күренешләрен кулланып эшләү уңышлы. Бу эш төрләре балалар өчен бик аңлаешлы һәм кызыклы. Алга таба өйрәнелгән материалны үзләштерүдә, сүз байлыгын арттыруда, аралашуга чыгуда куллану бик отышлы.

УМК: «Туган телдә сөйләшәбез» 3-4 яшьтә балаларның якин-тирәлек турындагы күзаллаулары баю нигезендә сүзлек запасы киңәя һәм активлаша. Балалар сыйфатларны исемнәр белән, сан, килеш буенча яраштырырга өйрәнә. Педагог белән диалог алып бару сәләтенә: бирелгән сорауны тыңларга һәм аңларга, аңа аңлаешлы итеп җавап бирергә өйрәнә.

4 – 5 яшь - Бала балалар бакчасы, уенчыклар, яшелчәләр, йорт һәм кыргый хайваннарны һ.б. темаларга кагылышлы сүзләрен белә һәм дәрәҗә атый. Предметның төсе, формасы, зурлыгы турында сөйли ала. Туган шәһәр (атый белә. Үз туганнарын атый белә, үзе турында сөйли ала. Табиғат күренешләрен күзәтеп, үзгәрешләрен күрә һәм әйтә белә.

5-6 яшь - Балалар транспорт төрләрен, Предмет һәм аның үзенчәлекләре (төсе, формасы, күләме, нинди материалдан булуы) турында сөйли, аларны төркемгә белә. Туган иле, шәһәр (авылы), Россиянең, Татарстанның башкаласы турында белә. Үз туганнарын, үзе турында сөйли. Табиғаттәге кайбер закончалыкларны белә, алар арасындагы бәйләнешләр турында нәтижә чыгара.

6 – 7 яшь - Бала сәламәт яшәү рәвеше, дәрәс туклану турында күзаллы. Экологик бәйләнешләре аңлата ала, кешенең табигать белән бәйләнеше, үзара йогынтысын белә. Табигатьнең төрле объектлары турында мәгълүмат бирә ала. Предметларның үзләренә генә хас билгеләре, үзенчәлекле сыйфатлары турында сөйли, аларны төркемле белә. Үзе турында, сөйли белә, өлкәннәр хезмәте, аларның эшлекле сыйфатлары турында мәгълүмәте бар.

1.6. Балаларның милләте турында белешмә (эш программасына кушымта №2)

II. ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ.

2.1 Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.

2.2. 1 КЕЧКЕНӘЛӘР ТӨРКЕМЕНДӘ «МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант) Комплекслы тематик план

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Танышу	Танышу	6
2.	Безнең балалар бакчасы	Аю белән куян кунакка килгән Куянгә өй төзибез Курчагым “Үчтеки, үчтеки” такмагын уку Курчакның туган көне Карусельгә сәяхәт	1 1 1 1 1 1

		Минем матур тубым Әминә Бикчәнтәеваның “Туп-туп, тубыбыз” шигырен уку Уенчыклар кибетендә	1 1 1
3.	Көз	Көз житте Көзге яфраклар ”Безнең Алсу “ сериясеннән рәсем карау Яшелчәләр Куян кунакка килгән “Шалкан” әкияте Жиләк-жимешләр Әбидә кунакта Яшелчә бакчасында	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	Мин - дөньяның бер кешесе	Минем исемем бар Бу — мин Мин –дөньяның бер кешесе	1 1 1
5.	Гаилә	Минем гаиләм Безнең гаилә Әйдәгез дуслашыйк Бу өйдә кем яши? Без чәбәкәй итәбез Уйнарга яратабыз “Гаилә” рәсемен карау Шәйхи Маннурның “Яратам” шигырен уку Әйдәгез уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
6.	Кыш	Ап-ак кар ява Алсу урамга жыена Кар бабай ясау Кыш рәсемен карау Кар ява А.Алиш “Куян кызы”	1 1 1 1 1 1
7.	Яңа ел бәйрәме	Яшел чыршы	1

		Әминә Бикчәнтәеваның «Беренче адым» шигырен уку Чыршы бизибез Куян чыршы янында Купшы чыршы Без музыка залында	1 1 1 1 1
8.	Минем әйләнә - тирәм	Яраткан уен бүлмәбез Алсу бүлмәсе Безнең урам Безнең апа Алсу авырган Алсуда кунакта Безнең йортта нәрсәләр яши? Йорт кошлары Хайваннарны чакыру Маэмаем М.Жәлилнең “Әтәч” шигырен уку Гав исемле мәче баласы Габдулла Тукай “Гали белән Кәжә” “Чуар тавык” әкиятте Әкияттә кунакта	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	Әтиләр-бабайлар	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Машина Самолет Булатның машинасына гараж ясау	1 1 1 1 1 1
10.	Әниләр-әбиләр	Кибеткә бару Әбидә кунакта Безнең әниләр Алсуны табибка алып барабыз Табибка барабыз Курчакны йоклату	1 1 1 1 1 1
11.	Халык ижаты	Хайваннарны чакыру ”Йомры икмәк” рус халык әкиятен уку	1 1

		“Шалкан” әкиятен уку Авылда “Теремкәй” рус халык әкиятен уку Өч аю	1 1 1 1
12.	Яз	Урамда яз Яз житә Яз Жәнлекләр урманда яшиләр Язгы урманда Күңелле ял итәбез Агачлар Каргалар Без уйныйбыз Яз килде Аваз культурасы А, Ә авазы Акбай һәм Мияу мажаралары	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
13.	Жәй	Бүлмә гөлләре Бүлмә гөлләре Мультфильмда кунакта Саф һавада Чәчәкләр Балалар бакчасы ишегалдында Экология сукмагы буенча сәяхәт Су белән уен Мультфильмда кунакта Әнәс Каринның “Чәбиләр” шигырен уку Рәхмәт, жәй! Уеннар	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
			105 сәгать

2.3. 2 КЕЧКЕНӘЛӘР ТӨРКЕМЕНДӘ «МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

“Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант) Комплекслы тематик план

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
---	-----------------	------------------	---------------

1.	Исэнме,балалар бакчасы	Танышу Өйдө кем яши? Мин малай,мин кыз Мияу белән танышу Өйдөгез танышыйк Өйдө дулашыйк	1 1 1 1 1 1
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгә сәяхәт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете	1 1 1 1 1 1 1 1 1
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы,Ө авазы Куян үстергән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Жиләк-жимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный санийбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	Гаилә	Өйдө кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Өйдөгез дулашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерэбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куяннар”уенын өйрәнү	1 1 1 1 1 1
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау Уйныйбызда, жырлыйбызда Без бәйрәмгә әзерләнәбез Бәйрәм концерты Яңа ел бәйрәме	1 1 1 1 1 1
7.	Минем йортым,минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта	1 1 1 1 1 1
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм пси балалары”рәсемен карау Ж.Тәржемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак этәч”әсәрен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Түфайлованың “Шофёр булам”шигырен уку	1 1 1 1 1 1

10.	8нче март	Минем энием Кояш гомере телим мин,энием,сиңа! Без энигэ булышабыз Эбигэ кунакка барабыз Мин энинең ярдәмчесе Азат кунак чакыра	1 1 1 1 1 1
11.	Кыргый хайваннар	Урманда Аю белән куян “Өч аю”экийте	1 1 1
12.	Экияттә кунакта	“Теремкәй” рус халык экиятен сөйләү Кыргый хайваннар “Төлке,куян һәм этәч”экиятен сәхнәләштерү	1 1 1
13.	Яз	Урамда яз Язжитте Яз жыры “Кояш чык,чык,...” Язгы күренешләр Ак аю кунакка килгән Кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
14.	Бәйрәмнәр	Бәйрәмгә барабыз “Балалар бакчасында бәйрәм” дигән рәсем карау “Урманда зур концерт” –анимацион сюжет карау	1 1 1
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку Мультфильмда кунакта М.Мазуновның “Кәжә”шигырен уку “Кәжә һәм кәжә бәтиләре”рәсемен карау Чәчәкләр –тормыш яме Матур жәй кил безгә Мин жәйне яратам “Карга” эндәшен уку Саф һавада	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

		Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз	1 1
			105сәгать

2.4 УРТАНЧЫЛАР ТӨРКЕМЕНДӘ «МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыklar
- уенчыklar
- саннар

Атна дэвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДӘФТӘРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
Танышу – 3 СӘГАТЬ (1-3); ГАИЛӘ – 20 СӘГАТЬ (4-24)		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай.	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

<p>исәнме</p> <p>эт песи</p> <p>әйе юк сау бул</p> <p>әби бабай әйбәт</p>	<p>-Сау булыгыз!</p> <p>-Исәнме, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай).</p> <p>-Сау бул, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Кем анда?</p> <p>-Мин песи. Мин Мияу.</p> <p>-Кил монда.</p> <p>-Мин эт. Мин Акбай.</p> <p>-Кил монда.</p> <p>-Син Коля?</p> <p>-Әйе, Коля.</p> <p>-Син малай (кыз)?</p> <p>-Әйе (юк).</p> <p>-Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Әйе.</p> <p>-Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Юк.</p> <p>-Малай?</p> <p>-Юк, кыз.</p> <p>-Кыз?</p> <p>-Әйе, кыз.</p> <p>-Хәлләр ничек?</p> <p>-Әйбәт.</p>	
АШАМЛЫКЛАР – 12 СӘГАТЬ (25 -37)		
<p>ипи</p> <p>алма сәт чәймә рәхмәт</p> <p>тәмле кил монда</p>	<p>-Мә, ипи (алма, сәт, чәй).</p> <p>-Рәхмәт, әби.</p> <p>-Коля, мә ипи (алма, сәт, чәй).</p> <p>-Рәхмәт.</p> <p>-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)</p>	<p>Аудиоязма №24-39</p> <p>Дәфтәрдә эш №5-10</p> <p>Мультфильмнар:</p> <p>1.“Тәмле” кибетендә”</p> <p>2. “Азат кунак чакыра”</p>

<p>утыр</p> <p>аша</p> <p>эч</p>	<p>-Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)?</p> <p>-Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт.</p> <p>-Мэ, тэмле алма (ипи).</p> <p>-Мэ, ипи (алма) аша.</p> <p>-Мэ, сөт (чэй) эч.</p>	
<p>УЕНЧЫКЛАР – 18 СЭГАТЬ (38-56)</p>		
<p>бир</p> <p>туп</p> <p>зур</p> <p>кечкенэ</p> <p>матур</p> <p>курчак</p> <p>куян</p> <p>аю</p>	<p>- Бу нэрсэ?</p> <p>- Туп (курчак, куян, аю).</p> <p>-Курчак (туп, куян, аю) бир.</p> <p>-Мэ, курчак (туп, куян, аю).</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт).</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп)?</p> <p>-Әйе.</p> <p>-Курчак (аю, куян, туп)?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна.</p>	<p>Аудиоязма №40-53</p> <p>Дәфтәрдә эш №11-13</p> <p>Мультфильмнар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәлөгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

<p>хэллэр ничек?</p> <p>уйна</p> <p>пычрак чиста</p> <p>ю</p>	<p>-Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ.</p> <p>- Мэ, зур аю (курчак, куян, туп).</p> <p>- Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди?</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста).</p> <p>-Туп ю.</p> <p>- Туп чиста?</p> <p>- Юк, туп пычрак.</p> <p>(Эйе, туп чиста).</p> <p>Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
---	--	--

САННАР - 6 СЭГАТЬ (56-62)

<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничэ?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничэ малай?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай.</p> <p>-Ничэ кыз?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Ике?</p> <p>-Эйе.</p>	<p>Аудиоязма №54-60</p> <p>Дэфтэрдэ эш №14</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1.“Уйный-уйный санийбыз”</p>
--	--	---

	-Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	
КАБАТЛАУ - 28 СЭГАТЬ (62-90)		
		Аудиоязма №61-64 Дәфтәрдә эш №16-17 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”

“Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант)
Уртанчылар төркеме өчен комплекслы тематик план

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1. Без балалар бакчасында	Танышу	1
	Без балалар бакчасында	1
	Әкиятләр иленә сәяхәт.	1
2. Мин - дөнъяның бер кешесе	Әти, әни һәм мин	1
	“Гаилә” рәсемен карау.	1
	Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен уку.	1
	Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен ятлау.	1
	Гаилә	2
	Мин һәм кешеләр	2
	“Көз һәм балалар” жыры.	2
	Анимацион сюжет “Шалкан әкияте буенча”	1
	Әйдәгез, дуслашыйк.	1
3. Ю	Б.Рәхмәт “Су” шигырен уку.	1
	Б.Рәхмәт “Су” шигырен ятлау	1
	Качышлы уйныйбыз.	1
4. Көз	Көз килде	1
	“Көз” рәсемен карау	1
	Качышлы уйныйбыз.	1
5. Куян	Куян күчтәнәчләре	2

күчтәнәчләр		
	“Шалкан” әкият.	1
6. Көз күчтәнәчләр	Жимешләр. Р.Батулла “Аю Әппәс” әкиятен сөйләү	1 1
	Әйдәгез, уйныйбыз.	1
7. Табын янында.	Ашамлыклар Әбине сыйла Сыйла Без кибеткә барабыз, ашамлыклар алабыз Аш бүлмәсе	2 1 1 1 1
	Безнең кунаклар Дустыңны сыйла Кунак сыйлау.	1 1 1
8. Татар халык ашлары.	Татар халык ашлары.	2
	Азат кунак чакыра	1
9. Безнең уенчыклар	Безнең уенчыклар Әйдәгез уйныйбыз Уенчыклар белән уйныйбыз Уенчыклар кибете Без уйнарга яратабыз Уйныйбыз Минем яраткан уенчыкларым	3 1 1 1 1 1 1
	Уенчыклар Паркка сәяхәт Алсуның туган көне Яңа ел килә Ә.Баринның “Кыш”шигырен уку	2 1 1 1 1
10. Кыш	Жәнлекләр кышка әзерләнә Жәнлекләр кышкы урманда А.Алиш”Куян кызы” Кыргый хайваннар	1 1 1 1

	Хәйдәрнең “Керпе туны”әкиятен уку Ә.Баринның “Кыш”шигырен уку.	1 1
	Паркка сәяхәт Уйныйбыз Мияуга бүләк	1 1 1
11. Халык жәүһәрләре	Киёмнәр	2
	“Ни өчен киёмнәр югалган”	1
12. Ватанны саклаучылар.	Безнең Армия Хәрби һөнәрләр Очучылар Без солдатлар К. Булатованың “Солдатлар” шигырен уку. Иң яхшы әти.	1 1 1 1 1 1
	Уенчыклар үпкәлэгән. “Күңелле уеннар” Уенчыклар юабыз.	1 1 1
13. 8 март	Әнием турында сөйлим З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау.	1 1
	Саннар	2
14. Яз	Кар Бабай язны эзли Яз бүләкләре Нур Гайсинның“Яз килә”шигырен уку “Без язны яратабыз”	1 1 1 1
	Уйныйбыз да, санийбыз да	1
15. Күчмә кошлар	Күчмә кошлар Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку. Б. Рәхмәтнең “Яз ”шигырен ятлау.	2
	Бергәләп өйрәник “Акбай һәм Мияу мажаралары”	1 1
16. Халык жәүһәрләре	Кунак чакырабыз	2

	“Күңелле ял итәбез”	1
17. Апрель житсә, исеменне жырына куша тургай	Габдулла Тукай	2
	Габдулла Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1
	Габдулла Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен ятлау.	1
	Без татарча сөйләшәбез	2
18. Йорт хайваннары	Йорт хайваннары	1
	К.Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе” әсәрен	1
	Бу өйдә кем яши?	1
19. Минем дусларым	“Торна белән Төлке” әкиятен уку.	2
	“Без татарча сөйләшәбез”	1
	Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку	1
	А.Алишның “Чукмар белән Тукмар” әкиятен буенча әңгәмә	
	Без театр уйныйбыз	1
	Уйныйбыз	1
20. Сабантуй бәйрәме	Сабантуйга әзерләнәбез	1
	Күңелле Сабантуй	
	Сабантуй бәйрәме	1
		104 сәгать

2.5.ЗУРЛАР ТӨРКЕМЕ ӨЧЕН «УЙНЫЙ-УЙНЫЙ ҮСӘБЕЗ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

Проектның эчтәлегенә түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киёмнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабантуй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

АКТИВ СҮЗЛЭР	СӨЙЛӨМ ҮРНЭГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДЭФТЭРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
КАБАТЛАУ – 3 СЭГАТЬ (1-3)		
	“Минем өөм” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дэфтэрдэ эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
ЯШЕЛЧЭЛЭР – 26 СЭГАТЬ (4-30)		
<p>кишер</p> <p>баллы</p> <p>ничэ</p> <p>суган бэрэңге</p> <p>кыяр</p> <p>кэбестэ нинди</p> <p>алты жиде сигез тугыз ун</p>	<p>-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мэ, кишер.</p> <p>-Нинди кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? -Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт.</p> <p>-Зур кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Кечкенэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Чиста кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)</p> <p>-Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак)</p> <p>Кишер баллы. Алма баллы.</p>	<p>Аудиоязма №2-24</p> <p>Дэфтэрдэ эш №2-6</p> <p>Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”</p>

-Мә кишер(алма), аша. Баллы?
-Әйе, баллы. Рәхмәт.

-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)?
Сана.

-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)
-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)
-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир.
-Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).
-Рәхмәт.

-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер,
кыяр) бир.
-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр).
-Сау бул, Коля.

-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)?
-Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).
-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.

-Бу туп.
-Туп (алма) нинди?
-Туп (алма) сары (кызыл, яшел)

-Нинди туп (алма) юк?
-Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.

-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк?
-Кирәк.

кызыл сары яшел нәрсә кирәк юа	<p>-Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
АШАМЛЫКЛАР – 6 СӘГАТЬ (31-37)		
аш ботка	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p> <p>-Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p> <p>Дәфтәрдә эш №7, 8</p> <p>Мультфильм: 1. “Аш бүлмәсе”</p>
САВЫТ-САБА - 5 СӘГАТЬ (38-43)		
кашык тәлинка чынаяк зәңгәр	<p>-Кашык (тәлинка, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинка, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37</p> <p>Дәфтәрдә эш №9, 10</p> <p>Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”</p>

КИЕМНӨР - 5 СЭГАТЬ (44-59)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	<p>яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмэк (чалбар). -Ничә күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мә, чалбар (күлмэк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.</p>	<p>Аудиоязма №38-43</p> <p>Дәфтәрдә эш №11, 12</p> <p>Мультфильм: 1. “Киёмнөр кибетендә” 2. “Шаян уенчыклар”</p>
ШӘХСИ ГИГИЕНА – 3 СЭГАТЬ (60-63)		
бит кул хәерле көн	<p>-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю.</p> <p>-Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Аудиоязма № 43, 44-48</p> <p>Эш дәфтәре №13, 14</p> <p>Мультфильм 1. “Ни өчен киёмнөр югалган?”</p>
ӨЙ ЖИҢАЗЛАРЫ – 3 СЭГАТЬ (64-75)		
өстәл урындык карават	<p>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават).</p> <p>-Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык).</p> <p>-Нәрсә кирәк?</p>	<p>Аудиоязма № 49</p> <p>Эш дәфтәре №15</p> <p>Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”</p>

“Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант) зурлар төркеме комплекслы тематик план

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1. «Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу	1
	Ягымлы сүзләр	1
	Сыйла(катнаш эшчәнлек)	1
2. А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы.	1
	А.Алиш “Каз белән аккош”	1
	«Чукмар белән Тукмар» (катнаш эшчәнлек)	1
3. Хуш киләсең, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көзләр житте.	1
	Көзге табигать	1
	“Шалкан” (катнаш эшчәнлек)	1
4. Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт	1
	Сыйлыйбыз	1
	“Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)	1
	Түтәлләрдә үсте яшелчә	1
	Яшелчәләр кибете	1
	Бар матур бакча	
5. Мин яратам сине, Татарстан	Мин яратам сине, Татарстан	1
	Туган жирем- Татарстан	1
	“Уйный-уйный эшлибез”	1
	Гүзәл туган ягыбыз	1
	Туган ил кайдан башлана?	1
	Мультфильм “Акбарс”	1
6. Төсләр дөньясы	Төсләр	1
	Төсләр дөньясы	1
	“Юл мажаралары”.	1
7. Кем эшләми , шул ашамый.	Яшелчә салаты	1
	Яшелчәләр юабыз.	1
	“Кем эшләми, шул ашамый”	1
8. Жиләк-жимешләр	Жимешләр	1
	Уйныйбыз да, жырлыйбыз да	1
	Жиләк-жимешләр	1

9. Минем гаиләм	Безнең гаилә	1
	Әби , бабайларны хөрмәтлик.	1
	“Аш бүлмәсе”	1
10. Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт.	1
	Савыт-саба.	1
	Бергәләп өйрәнәбез.	1
	Курчак Алиягә булыш	1
	Чәй табыны	1
	“Өч аю” .	1
11. Киемнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи	1
	Киём - салым кибетенә сәяхәт	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
12. Салкын кыш. Кышкы уеннар.	Салкын кыш	1
	Кышкы уеннар	2
	“ Хат ташучы Кар бабай.”	1
	Без суыктан курыкмыйбыз.	1
	Кыш	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
	Кышкы уеннар	1
	Ел фасыллары	1
	Куян кызы	1
13. Кунак булсаң-тыйнак бул	Без ашыйбыз	1
	Мин кунак яратам	1
	Бергәләп өйрәнәбез	1
14. Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит	1
	Милли киёмнәр.	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
	Киёмнәр дә безне бизиләр.	1
	Киёмнәр дөньясы	1
	”Ни өчен киёмнәр югалган”	1
15. Йорт җиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру өстәл театры “Өч аю”.	1
	Өй җиһазлары кибете.	1
	“Маша һәм өч аю”	1

16. Муса Жәлил безнең күңелләрдә.	Муса Жәлил безнең күңелләрдә. “Батыр лыкта-матурлык”.	1 1
	“Шаян уенчыклар”.	1
	17. Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа	Без әни белән кибеткә бардык Әниләр бәйрәме
	“Өч кыз”	1
	Әни кирәк Әниемнең тәмле ашлары	1 1
	“Туган көн”	1
18. Без язны яратабыз	Яз килә. Яз килә, яз!	1 1
	“Кем нәрсә ярата?”.	1
	Татар халык ижаты аша язны тасвирлау Нәүрүз – яз бәйрәме Бар, юк	1 1 1
	19. Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар Кошлар
	“Алтын ай” кибете	1
20. Габдулла Тукай ижаты	Габдулла Тукай Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1 1
	Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.	1
	Г. Тукай “Безнең гаилә” “Гаилә” рәсемен карау	1 1
	Г. Тукай “Бала белән күбәләк”	1
21. Чисталыкта-матурлык	Саулык-зур байлык Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”	1 1
	“Чисталыкта-матурлык”	1
22. Жиңү алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу	1
23. Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.	1
	“Чебурашка”	1
24. Хәрәкәттә-бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре. Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”	1 1

	Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган”	1
25. Чәчәкле жәй.	Чәчәкләр – тормыш яме	1
	Чәчәкле жәй.	1
	Сабантуй бәйрәме	1
26. Күңелле сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары	1
	Сабан туена әзерлек	1
	Сабан туена әзерлек	1
		102

**2.6«МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА
ЗУРЛАР ЛОГОПЕД ТӨРКЕМЕ ӨЧЕН ТЕМАТИК ПЛАН**

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыklar
- уенчыклар
- саннар

Атна дөвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДӘФТӘРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
Танышу – 3 СӘГАТЬ (1-3); ГАЙЛӘ – 20 СӘГАТЬ (4-24)		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай.	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

<p>исәнме</p> <p>эт песи</p> <p>әйе юк сау бул</p> <p>әби бабай әйбәт</p>	<p>-Сау булыгыз!</p> <p>-Исәнме, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай).</p> <p>-Сау бул, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Кем анда?</p> <p>-Мин песи. Мин Мияу.</p> <p>-Кил монда.</p> <p>-Мин эт. Мин Акбай.</p> <p>-Кил монда.</p> <p>-Син Коля?</p> <p>-Әйе, Коля.</p> <p>-Син малай (кыз)?</p> <p>-Әйе (юк).</p> <p>-Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Әйе.</p> <p>-Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай).</p> <p>-Юк.</p> <p>-Малай?</p> <p>-Юк, кыз.</p> <p>-Кыз?</p> <p>-Әйе, кыз.</p> <p>-Хәлләр ничек?</p> <p>-Әйбәт.</p>	
АШАМЛЫКЛАР – 12 СӘГАТЬ (25 -37)		
<p>ипи</p> <p>алма сәт чәймә рәхмәт</p> <p>тәмле кил монда</p>	<p>-Мә, ипи (алма, сәт, чәй).</p> <p>-Рәхмәт, әби.</p> <p>-Коля, мә ипи (алма, сәт, чәй).</p> <p>-Рәхмәт.</p> <p>-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)</p>	<p>Аудиоязма №24-39</p> <p>Дәфтәрдә эш №5-10</p> <p>Мультфильмнар:</p> <p>1.“Тәмле” кибетендә”</p> <p>2. “Азат кунак чакыра”</p>

<p>утыр</p> <p>аша</p> <p>эч</p>	<p>-Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)?</p> <p>-Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт.</p> <p>-Мэ, тэмле алма (ипи).</p> <p>-Мэ, ипи (алма) аша.</p> <p>-Мэ, сөт (чэй) эч.</p>	
<p>УЕНЧЫКЛАР – 18 СЭГАТЬ (38-56)</p>		
<p>бир</p> <p>туп</p> <p>зур</p> <p>кечкенэ</p> <p>матур</p> <p>курчак</p> <p>куян</p> <p>аю</p>	<p>- Бу нэрсэ?</p> <p>- Туп (курчак, куян, аю).</p> <p>-Курчак (туп, куян, аю) бир.</p> <p>-Мэ, курчак (туп, куян, аю).</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт).</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп)?</p> <p>-Эйе.</p> <p>-Курчак (аю, куян, туп)?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна.</p>	<p>Аудиоязма №40-53</p> <p>Дэфтэрдэ эш №11-13</p> <p>Мультфильмнар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Паркка сэхэт” 2. “Уенчыклар үпкэлэгэн” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

<p>хэллэр ничек?</p> <p>уйна</p> <p>пычрак чиста</p> <p>ю</p>	<p>-Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ.</p> <p>- Мэ, зур аю (курчак, куян, туп).</p> <p>- Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди?</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста).</p> <p>-Туп ю.</p> <p>- Туп чиста?</p> <p>- Юк, туп пычрак.</p> <p>(Эйе, туп чиста).</p> <p>Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
---	--	--

САННАР - 6 СЭГАТЬ (56-62)

<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничэ?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничэ малай?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай.</p> <p>-Ничэ кыз?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Ике?</p> <p>-Эйе.</p>	<p>Аудиоязма №54-60</p> <p>Дэфтэрдэ эш №14</p> <p>Мультфильм:</p> <p>1.“Уйный-уйный саныбыз”</p>
--	--	--

	-Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	
КАБАТЛАУ - 28 СЭГАТЬ (62-90)		
		Аудиоязма №61-64 Дәфтәрдә эш №16-17 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”

2.7. «УЙНЫЙ-УЙНЫЙ ҮСӘБЕЗ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА МӘКТӘПКӘ ӘЗЕРЛЕК ЛОГОПЕД ТӨРКЕМЕ ӨЧЕН ТЕМАТИК ПЛАН

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
 - ашамлыклар
 - савыт- саба
 - киёмнәр
 - шәхси гигиена
 - өй җиһазлары
 - бәйрәм “Туган көн”
 - бәйрәм “Сабан туй”
 - Гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар темасы буенча ел дәвамында кабатлана.
- Атнага 25 шәр минутлык 2 эшчәнлек оештырыла.

АКТИВ СҮЗЛӨР	СӨЙЛӨМ ҮРНӨГӨ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДЭФТЭРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
КАБАТЛАУ – 4 СӘГАТЬ (1-4)		
	“Минем өөм” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
ЯШЕЛЧӘЛӘР – 22 СӘГАТЬ (5-27)		
<p>кишер</p> <p>баллы</p> <p>ничә</p> <p>суган бәрәңге</p> <p>кыяр</p> <p>кәбестә</p> <p>нинди</p> <p>алты жиде сигез тугыз ун</p>	<p>-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.</p> <p>-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? -Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Рәхмәт.</p> <p>-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак)</p> <p>Кишер баллы. Алма баллы.</p>	<p>Аудиоязма №2-24</p> <p>Дәфтәрдә эш №2-6</p> <p>Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”</p>

-Мә кишер(алма), аша. Баллы?
-Әйе, баллы. Рәхмәт.

-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)?
Сана.
-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)
-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)
-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир.
-Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).
-Рәхмәт.

-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер,
кыяр) бир.
-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр).
-Сау бул, Коля.

-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)?
-Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).
-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.

-Бу туп.
-Туп (алма) нинди?
-Туп (алма) сары (кызыл, яшел)

-Нинди туп (алма) юк?
-Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.

-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк?
-Кирәк.

кызыл сары яшел нәрсә кирәк юа	<p>-Коля, нәрсә кирәк?</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк.</p> <p>-Нинди кыяр?</p> <p>-Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p> <p>-Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак.</p> <p>-Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.</p>	
АШАМЛЫКЛАР – 2СӘГАТЬ (28-30)		
Аш ботка	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p> <p>-Нәрсә кирәк?</p> <p>-Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк.</p> <p>-Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)?</p> <p>-Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге).</p> <p>-Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч).</p> <p>-Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p> <p>Дәфтәрдә эш №7, 8</p> <p>Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”</p>
САВЫТ-САБА – 3 СӘГАТЬ (31-34)		
кашык тәлинка чынаяк зәңгәр	<p>-Кашык (тәлинка, чынаяк) бир.</p> <p>-Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)?</p> <p>-Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр).</p> <p>-Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)?</p> <p>-(1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк).</p> <p>-Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк).</p> <p>-Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинка, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37</p> <p>Дәфтәрдә эш №9, 10</p> <p>Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”</p>

КИЕМНӨР - 6 СЭГАТЬ (35-41)		
<p>күлмэк</p> <p>чалбар</p> <p>ки</p> <p>сал</p> <p>йокла</p>	<p>яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмэк (чалбар).</p> <p>чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар).</p> <p>күлмэк (чалбар) юк.</p> <p>-Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмэк (чалбар). -Ничә күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар).</p> <p>-Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мә, чалбар (күлмэк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.</p>	<p>Аудиоязма №38-43</p> <p>Дәфтәрдә эш №11, 12</p> <p>Мультфильм: 1. “Киёмнөр кибетендә” 2. “Шаян уенчыклар”</p>
ШӘХСИ ГИГИЕНА – 3 СЭГАТЬ (42-45)		
<p>бит</p> <p>кул</p> <p>хәерле көн</p>	<p>-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю.</p> <p>-Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Аудиоязма № 43, 44-48</p> <p>Эш дәфтәре №13, 14</p> <p>Мультфильм 1. “Ни өчен киёмнөр югалган?”</p>
ӨЙ ЖИҢАЗЛАРЫ – 5 СЭГАТЬ (46-51)		
<p>өстәл</p> <p>урындык</p> <p>карават</p>	<p>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават).</p> <p>-Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык).</p> <p>-Нәрсә кирәк?</p>	<p>Аудиоязма № 49</p> <p>Эш дәфтәре №15</p> <p>Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”</p>

	<p>-Карават (өстөл, урындык) кирэк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.</p>	
БӘЙРӘМ “ТУГАН КӨН” – 14 СӘГАТЬ (52-66)		
<p>яратам</p> <p>бар</p>	<p>-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам.</p> <p>-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам.</p> <p>-Мин курчак(ны) (аю(ны), пәси(не), эт(не), куян(ны) яратам.</p> <p>-Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №50-60</p> <p>Эш дәфтәре №16-19</p> <p>Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”</p>
БӘЙРӘМ “САБАНТУЙ”- 7 СӘГАТЬ (67-73)		
	<p>Ел дәвамьнда өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №61-63</p> <p>Мультфильм: 1.“Сабантуй бәйрәме”</p>

“Туган телдә сөйләшәбез” (икенче вариант) мәктәпкә эзерлек логопед төркеме өчен комплекслы тематик план

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
-----------------	------------------	---------------

1. «Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу	1
	Ягымлы сүзләр	1
	Сыйла(катнаш эшчәнлек)	1
2. А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы.	1
	А.Алиш “Каз белән аккош”	1
	«Чукмар белән Тукмар» (катнаш эшчәнлек)	1
3. Хуш киләсең, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көзләр житте.	1
	Көзге табигать	1
	“Шалкан” (катнаш эшчәнлек)	1
4. Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт	1
	Сыйлыйбыз	1
	“Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)	1
	Түтәлләрдә үсте яшелчә	1
	Яшелчәләр кибете	1
5. Мин яратам сине, Татарстан	Бар матур бакча	
	Мин яратам сине, Татарстан	1
	Туган жирем- Татарстан	1
	“Уйный-уйный эшлибез”	1
	Гүзәл туган ягыбыз	1
	Туган ил кайдан башлана?	1
	Мультфильм “Акбарс”	1
6. Төсләр дөньясы	Төсләр	1
	Төсләр дөньясы	1
	“Юл мажаралары”.	1
7. Кем эшләми , шул ашамый.	Яшелчә салаты	1
	Яшелчәләр юабыз.	1
	“Кем эшләми, шул ашамый”	1
8. Жиләк-жимешләр	Жимешләр	1
	Уйныйбыз да, жырлыйбыз да	1
	Жиләк-жимешләр	1
9. Минем гаиләм	Безнең гаилә	1
	Әби , бабайларны хөрмәтлик.	1
	“Аш бүлмәсе”	1

10. Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт.	1
	Савыт-саба.	1
	Бергәләп өйрәнәбез.	1
	Курчак Алиягә булыш	1
	Чэй табыны	1
	“Өч аю” .	1
11. Киёмнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи	1
	Киём - салым кибетенә сәяхәт	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
12. Салкын кыш. Кышкы уеннар.	Салкын кыш	1
	Кышкы уеннар	2
	“ Хат ташучы Кар бабай.”	1
	Без суыктан курыкмыйбыз.	1
	Кыш	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
	Кышкы уеннар	1
	Ел фасыллары	1
	Куян кызы	1
13. Кунак булсаң-тыйнак бул	Без ашыйбыз	1
	Мин кунак яратам	1
	Бергәләп өйрәнәбез	1
14. Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит	1
	Милли киёмнәр.	1
	“Киёмнәр кибетендә”	1
	Киёмнәр дә безне бизиләр.	1
	Киёмнәр дөньясы	1
	”Ни өчен киёмнәр югалган”	1
15. Йорт җиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру өстәл театры “Өч аю”.	1
	Өй җиһазлары кибете.	1
	“Маша һәм өч аю”	1
16. Муса Җәлил безнең күңелләрдә.	Муса Җәлил безнең күңелләрдә.	1
	“Батыр лыкта-матурлык”.	1
	“Шаян уенчыклар”.	1

17. Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа	Без әни белән кибеткә бардык Әниләр бәйрәме	1 1
	“Өч кыз”	1
	Әни кирәк Әниемнең тәмле ашлары	1 1
	“Туган көн”	1
18. Без язны яратабыз	Яз килә. Яз килә, яз!	1 1
	“Кем нәрсә ярата?”.	1
	Татар халык ижаты аша язны тасвирлау Нәүрүз – яз бәйрәме Бар, юк	1 1 1
19. Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар Кошлар	1 1
	“Алтын ай” кибете	1
20. Габдулла Тукай ижаты	Габдулла Тукай Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1 1
	Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.	1
	Г. Тукай “Безнең гаилә” “Гаилә” рәсемен карау	1 1
	Г. Тукай “Бала белән күбәләк”	1
21. Чисталыкта-матурлык	Саулык-зур байлык Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”	1 1
	“Чисталыкта-матурлык”	1
22. Жинү алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу	1
23. Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.	1
	“Чебурашка”	1
24. Хәрәкәттә-бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре. Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”	1 1
	Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган”	1
25. Чәчәкле жәй.	Чәчәкләр – тормыш яме Чәчәкле жәй.	1 1

	Сабантуй бэйрәме	1
26. Күңелле сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары	1
	Сабан туена эзерлек	1
	Сабан туена эзерлек	1
		102

2.8. МӘКТӘПКӘ ӘЗЕРЛЕК ТӨРКЕМЕ
«БЕЗ ИНДЕ ХӘЗЕР ЗУРЛАР – МӘКТӘПКӘ ИЛТӘ ЮЛЛАР» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

АКТИВ СУЗЛАР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДӘФТӘРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
син кем		Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2
бу кем?		Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3 Мультфильм:”Аю баласы дөнья белән таныша”
бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Аудиоязма №9 - 10 Дәфтәрдә эш №4 Аудиоязма №11

<p>нишли? йоклый утыра</p>	<p>-Әни нишли? -Әни утыра.</p>	<p>Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”</p>
<p>ашый эчә</p>	<p>-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).</p>	<p>Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5</p> <p>Аудиоязма №13 - 14</p>
<p>нишлисең? ашыйм эчәм</p>	<p>-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.</p>	<p>Мультфильм: “Тату гаилә”</p> <p>Аудиоязма №15</p>
<p>уйный уйныйм утырам</p>	<p>-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.</p>	<p>Аудиоязма №16 - 18</p> <p>Мультфильм: “Юмарт аю”</p> <p>Аудиоязма №19</p>
<p>барам кая барасың? син нишлисең?</p>	<p>-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)</p>	<p>Аудиоязма №20 Дәфтәрдә эш №6</p> <p>Мультфильм: “Кафега барабыз”</p> <p>Дәфтәрдә эш №7</p>

сикер-сикерэм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №21-23
сикерэ йөгерэ төлке	Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).	Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар” Аудиоязма №24 Дәфтәрдә эш №8 Аудиоязма №25-28
йөгер-йөгерэм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерэм.	Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”
чәк-чәк өчпочмак	-Мин чәк-чәк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №29-30 Дәфтәрдә эш №9
яшь	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Мультфильм: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә” Аудиоязма №31-32
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10
табык	Әтәч зур, матур	Мультфильм: “Циркта”

этгч	Тавык кечкенә, матур	Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11
үрдәк	-Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма №37 - 38 Дәфтәрдә эш №12
чана шуа	Куян чана шуа.	Мультфильм: “Шаян кошлар”
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №39 - 40
бие бии	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13
биим		Мультфильм: “Урманда зур концерт”
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14
жырла-жырлым	-Син нишлисең? -Мин жырлым.	Аудиоязма №45 - 46
		Мультфильм: “Акбай туган көнгә барырга жыена”
		Аудиоязма №47 Дәфтәрдә эш №15
		Аудиоязма №45, 48 – 49

зур рэхмэт	жырлайбыз зур рэхмэт	Мультфильм: “Мияуның туган көне” Аудиоязма №50 Дәфтәрдә эш №16 Аудиоязма №51 - 53 Дәфтәрдә эш №17
китап укый	Кыз китап укый.	Мультфильм: “Урман китапханәсендә”
рәсем ясыйм	рәсем ясыйм-алма ясыйм мәктәп	Аудиоязма №54 - 60 Дәфтәрдә эш №18
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз” Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19
дәфтәр	бик тәмле Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши.	Мультфильм: “Урман мәктәбендә” Аудиоязма №64 Мультфильм: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66 Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?”

	<p>Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.</p> <p>-Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.</p> <p>-Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.</p> <p>-Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.</p>	<p>Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20</p>
--	---	---

2.9. Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур.

Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

2.10. Инновацион эш.

Уртанчылар төркемендә без балаларны беренче тапкыр татар теле мохитына алып керәбез. Беренче тапкыр балалар татар сүзләрен ишетеләр, кабатлылар, исләрендә калдыралар. Тәрбиячеләрне, ата-аналарны ББЭдә өйрәнгән сүзләр белән вакытында таныштырып бару максатыннан, лексик-минимумга кергән сүзләргә рәсем белән татар телендә һәм рус телендә тәржемәсе белән электрон вариантта жыйдым. Бакчада һәр төркем тәрбиячеләре элекке материалны бастырып, темалар буенча һәр ББЭ соң “Татарча өйрәнәбез” мәгълүмати стенда алыштырып тора. Бу материал яшь үзгәлекләрен исәпкә алып эшләнә.

Укыту методик комплекты үз эченә 3 проектны ала. Һәр проект түбәндәгеләргә үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-эниләр өчен эш дәфтәрләре;
- 4) аудиозамалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностика материаллар.

Аудиозамалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләргә үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытында куллану өчен бирелә. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим дә түгел. Аудиозаманы тыңлаганда тәрбияче балаларга күрсәтү өчен, эчтәлегенә туры китереп демонстрацион материал әзерли. Баланың хәтерендә материалны тизрәк истә калдыру максатыннан, аудиозамаларга нигезләнеп мультимедия эшкәртмәләргә әзерләдем. Мультимедия эшкәртмәләргә Notebook форматында эшләнә.

Балалар өчен шулай ук Microsoft Power Point 2010 программасында экранда эшләү өчен, балаларның диалогик аралашуын баюга нигезләнеп, дидактик үстерешле уеннар ясадым.

2.11. ТАТАР ТЕЛЕН ҮЗЛӘШТЕРҮ ДӘРӘЖӘЛӘРЕН БИЛГЕЛӘҮ

Тикшерү һәр бала белән аерым үткәрелә, ул 5-10 минуттан артмаска тиеш. Ә йомгаклау дәресе булганда, тикшерүне барлык балалар белән бергә үткәргә мөмкин. Биремнәр уен формасында рус телендә аңлатыла. Балаларның жавабын тыңлаганда тикшерүче елмаеп, кирәк булса, җавапны дөресләп, бала әйтә алмый торган очракта, булышырга тиеш.

Тикшерү нәтижеләрен түбәндәгечә таблицкага төшерергә мөмкин. Нәтижәгә карап, тәрбияче, һәр бала белән эшләү өчен, бурычлар билгели.

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(беренче кечкенәләр төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы Бу кем? Бу нәрсә?	Сөйләмнең грамматик ягы		Уеннарда катнашу	Аваз культурасы Ул ничек кычкыра?	Бәйләнешле сөйләм		Баллар	Дәрәжә
			Бирем үтәү	Нинди?			Үзек турында сөйләү (син кем?)	Рәсем буенча әңгәмә (сорау-жавап)		
										61
Нәтижеләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 17-21 балл			Бала сөйләмдә актив, аралаша.							
Уртача дәрәжә 12-16 балл			Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.							
Уртачадан түбән дәрәжә 1-11 балл			Аңлый, сөйләшми.							

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(икенче кечкенәләр төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы Бу кем? Бу нәрсә?	Сөйләмнең грамматик ягы		Уеннарда катнашу	Аваз культурасы Минем кебек әйт	Бәйләнешле сөйләм		Баллар	Дәрәжә
			Нәрсә эшлi?	Нинди?			Үзәң турында сөйләү (син кем?)	Рәсем буенча әңгәмә (сорау-җавап)		
										62

Нәтижәләрне бәяләү

Югары дәрәжә 2,7-3 балл	Бала сөйләмдә актив, аралаша.
Уртача дәрәжә 2-2,6 балл	Аңлый, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә	Аңлый, сөйләшми.

**Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү.**

№		Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Хәлләр ничек?”, “Рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, уйна, ю, аша, эч)	Тирә - юндәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, ыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтижеләрне билгеләү	
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(уртанчылар төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм				Иллюстрациягә карап әсәрнең исеме атау	Нәтижә	
		Ягымлы сүзләр куллану	Боерыкны куллана белү	Үзең турында сөйләү	Нинди? Нишли? соравына җавап бирү	Уенчыклар санау (ничә?)	Аралаша белү (диалог)		Баллар	Дәрәжә
1										
2										

Нәтижеләрне бәяләү	
Югары дәрәжә 2,7-3 балл	Бала сөйләмдә актив, диалогта үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2-2,6 балл	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә 1-2 балл	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм	
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ниче?)

			1			2			3			4			5	
		А.	У.	Б.	А.	У.	Б.	А.	У.	Б.	А.	У.	Б.	А.	У.	Б.
1																

Нәтижеләрне билгеләү	
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

**Татар балаларының ана телен үзләштерү дәрәжәсен билгеләү
(зурлар төркеме)**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы			Бәйләнешле сөйләм			Фольклор (мәкаль, табышмак)	Нәтижә	
		Ягымлы сүзләр куллану	Сүзләрне гомумиләштерү	Капмакаршы сүзләр	Үзең турында сөйләү	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану	Аралаша белү (диалог)		Баллар	Дәрәжә
1.										
Нәтижеләрне бәяләү										

Югары дәрәжә 2,7-3 балл	Бала сөйләмдә актив, диалогта үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2-2,6 балл	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә 1-2 балл	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы						Бәйләнешле сөйләм							
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)			Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)			Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгәр, йокла)			Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)			Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)	
			1			2		3			4			5	
		У.	А.		У.	А.		У.	А.		У.	А.		У.	А.

Мәктәпкә эзерлек төркемендә татар балаларының ана телен үزلәштерү дәрәжәсен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы			Бәйләнешле сөйләм			Фольклор (мәкаль, табышмак)	Нәтижә	
		Ягымлы сүзләр куллану	Сүзләрне гомумиләштерү	Капмакаршы сүзләр	Үзең турында сөйләү	Рәсем буенча сөйләү	Аралаша белү (диалог)		Баллар	Дәрәжә
2.										
Нәтижәләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 2,7-3 балл		Бала сөйләмдә актив, диалогта үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.								
Уртача дәрәжә 2-2,6 балл		Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.								
Уртачадан түбән дәрәжә 1-2 балл		Аңлый, русча җавап бирә.								

**2.12. Ата – аналар белән эш
(эш программасына кушымта №3)**

Икенче кечкенэләр төркеменә яңа килгән татар милләтеннән булган балаларның ата - аналары белән анкета үткәрү.
Ата – аналар җыелышларында чыгышлар ясау, консультацияләр бирү, әңгәмәләр үткәрү
“Татарча сөйләшәбез – Говорим по – татарски” папкаларындагы һәм балалар бакчасының сайтында материалларны яңартып тору.

Ата – аналарның бәйрәмнәрдә катнашы.

Ата- аналарның, балаларның рәсем күргәзмәсе үткәрү.

«Ачык ишекләр көне» татар теленнән эшчәнлек күрсәтү.

2.13. Педагогик коллектив белән эш (эш программасына кушымта №4)

Педагоглар өчен татар теленә өйрәтү курслары үткәрү.

Педагогик кинәшмәләрдә чыгышлар ясау.

Консультацияләр бирү.

Төркем тәрбиячеләре һәм белгечләр белән берлектә бәйгеләр үткәрү.

Ачык ишекләр көнендә эшчәнлек күрсәтү.

2.14. Мәктәп белән бәйләнеш. (эш программасына кушымта №5)

Мәктәп һәм бакча балалары белән уртак бәйрәмнәр үткәрү.

Ата- аналар җыелышларына мәктәп укытучыларын чакыру.

Үзара эшчәнлек һәм дәресләр карау.

2.15. Жәмгыять белән үзара бәйләнеш

Жәмәгать урыннарында үз-үзенне тоту кагыйдәләре турындагы күзаллауларны киңәйтү. Мәдәни күренешләр (театр, цирк, зоопарк, китапханә, музей, аларның атрибутлары, аларда эшләүче кешеләр, үз-үзенне тоту кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итү. Акча, аның функцияләре (хезмәт өчен түләү, сатып алуларда исәп-хисап чарасы), гайлә бюджеты һәм мөмкинлекләре белән таныштыруны дәвам итү. Балаларга һөнәрләр; һөнәр ияләренең хезмәте мөһимлеге; хезмәтне жиңеләйтү өчен төрле техникадан файдалану турында сөйләү. Хезмәт кешесенең шәхси һәм эшлекле сыйфатлары турында сөйләү.

III. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. Татар һәм ана телен өйрәтүдә кулланыла торган эш материаллары.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Татар теленә өйрәтү өчен интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.
8. Эчтәлекле демонстрацион рәсемнәр.(УМК “Туган телдә сөйләшәбез”)
9. Ана теленә өйрәтү өчен интерактив уеннар.
- 10.“Туган телдә сөйләшәбез” УМК га кергән аудиоязмалар.
- 11.“Туган телдә сөйләшәбез” УМК га кергән таратма материаллар, битлекләр.

3.2 Материаль - техник яктан тәэмин ителеш

кабинеты	индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультацияләр, ачык эшчәнлекләр .	магнитофон, проектор, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту -методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), ТР һәм РФ символикасы.
----------	---	---

Бердәм белем бирү эшчәнлеген оештырганда куллану өчен методик әсбаплар:

1. Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / (2-3 яшь). Хазратова Ф.В. һәм башкалар - Казан: Татарстан китап нәшрияте. - 2012. - 191 б.
2. Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / (3-4 яшь). Хазратова Ф.В. һәм башкалар - Казан: "Фолиант," 2013. - 224 б.
3. Туган телдә сөйләшәбез. Методик әсбап / (4-5 яшь). Хазратова Ф.В һәм башкалар. - Казан: Инновацион технологияләр үзәге. - 2013. - 256 б.
4. Туган телдә сөйләшәбез. 5-7 яшьлек балалар өчен. Методик ярдәмлек / Зарипова З.М һәм башкалар - Казан: "Фолиант," - 2012. - 304 б.
5. Методик кулланма "Минем өем" / (4-5 яшь). Зарипова З.М һәм башкалар - Казан: "2012.-304 б.
6. Методик кулланма "Уйный-уйный үсәбез" / (5-6 яшь). Зарипова З.М һәм башкалар - Казан: "2012.-304 б.
7. Методик кулланма "Без инде эзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар" / (6-7 яшь). Зарипова З.М һәм башкалар - Казан: "2012.-304 б.
8. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. Зарипова З.М., Кидрячева Р. Г., Исаева Р.С. «Идел-Пресс», 2013.
9. Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку. Методическое пособие. Зарипова З.М., Кидрячева Р. Г. «Хәтер», 2018.

Предметлы - үстерелешле эйлэнэ тирәлек

Эш дәфтәрләре

Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. «Татарча сөйләшәбез». 4-5 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. «Татарча сөйләшәбез». 5-6 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. «Татарча сөйләшәбез». 6-7 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

Тавышлы күрсәтмәлелек

Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г., Исаева Р.С. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.

Күрсәтмә, таратма материаллар, театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.

“Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен

1.А4 форматын да күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
---	--	--------------------

	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, саубуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматын да өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматын да таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутилар	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә

Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә
--------------------------------	--	------------------

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр»	Һәрберсе

	Палитра: зэңгэр, кызыл, сары, яшел.	1 данэ
	«Саннар»10)	Һәрберсе 1 данэ
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данэ
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данэ
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данэ
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зэңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данэ
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данэ

4. Театр эшчэнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчэнлеге өчен атрибутлар.	1. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен

1. А 4 форматын а күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматын да таратма	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә

рәсемнәр.		
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматын да пиктограм малар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматында пиктограм малар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә

3.3 Оештырылган белем бирү эшчәнлегенә вакыт бүленеше.

(Эш программасына кушымта №6)

3.4. Циклограмма постоянных дел на год воспитателя (по обучению детей татарскому языку)

(Эш программасына кушымта №7)

3.5 Индивидуаль эш

(Эш программасына кушымта №8)

3.6. Милли бәйрәмнәр һәм чаралар.

(Кушымта №9)

3.7. Әдәбият

1. Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрдә 1155 нче номерлы боекы нигезендә расланган).
2. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
3. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011
4. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012
5. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
6. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. «Планирование деятельности по обучению дошкольников татарскому языку» Методическое пособие, «Хәтер», 2018.
7. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013.
8. Зарипова З.М., Исаева Р.С. “Үстерешле уен”.- Казан, 2013.
9. К. В. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012.